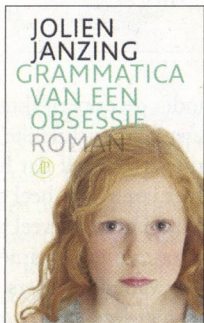

VLAAMS DEBUUT

DE SCHRIJVER ALS VAMPIER

DOOR MARIJN VAN DER JAGT

SCHRIJVERS ZIJN SOMS VAMPIERS. Ze laven zich aan de mensen die hen omringen, om zich dan terug te trekken en alle opgezogen indrukken te gebruiken voor hun eigen werk.

Grammatica van een obsessie, het debuut van de Vlaamse journaliste Jolien Janzing, gaat over de macht van de schrijver en over de keerzijde van die macht. Dit thema sluimert in een zinnelijke, rijke roman waarin je een handvol intrigerende figuren tot diep in hun ziel leert kennen. Per hoofdstuk verspringt het vertelperspectief, van het spichtige pubermeisje Eddy met haar wrede moeder naar de rijzige schrijver Meijer, van de eenvoudige Dolf met zijn winkel-tje in een psychiatrische inrichting naar Olga, die een echte vrouw wil worden lang voordat het woord transseksualiteit is uitgevonden. En steeds beland je weer bij Alex Meijer, die de spin blijkt in een trefzeker gewoven web.

Je móét verder lezen om te begripen wat die zo heel verschillende mensen met elkaar te maken hebben. Aanvankelijk staan er jaartallen bij de hoofdstukken: het pubermeisje Eddy volgen we vanaf 1965 en de schrijver Meijer leeft in het nu. Maar al gauw zijn die jaartallen niet meer nodig – de

tijden snellen naar elkaar toe in de fuik van een verrassende plot die alle vragen inlost terwijl er toch nog genoeg on gezegd blijft.

Janzing schrijft bloemrijk, maar ook ingehouden en precies. Elk innerlijk leven dat ze oproept, is even intens, en toch staat elke figuur in een omgeving die je bijna kunt ruiken en proeven. Janzing kan een bijfiguur portretteren in enkele beklemmende observaties: 'Soms kan hij zijn ex echt haten met d'r brilletje en moederborsten en hoe ze de jongen altijd heeft ingepalmd,' laat ze Meijer denken over de moeder van zijn zoon. Het enige hoofdstuk dat niet helemaal overtuigt, is het enige waarin ze een ik-verteller opvoert, alsof de afstand van de derde persoon haar meer ligt.

In de metaforen die Janzing gebruikt, klinkt een aardse onbehouwenheid door. Als de schrijver Meijer aan zijn toetsenbord op gang komt, worden zijn gedachten 'gelost als een berg groente op de ochtendveiling'. De veranderde tijdsgeest die Janzing schetst – van kleinburgerlijkheid en elektroshocks naar experimenten met vrije relaties en de intrede van de psychotherapie – vindt zijn weerslag in de soort thee die gedronken wordt en de tijdschriften die worden gelezen. Voor de *Vrij Nederland*-lezer is het aardig om te weten dat VN het medium is waarin Meijer – vampier die hij is – ooit een verhaal heeft gepubliceerd vol intimiteiten over zijn familie. Een daad die zijn naasten van hem heeft verwijderd, maar die hem wél mooi dichterbij zijn succes als schrijver heeft gebracht.

Jolien Janzing, *'Grammatica van een obsessie'*, Arbeiderspers, 215 pagina's, € 18,95